

ȚINTEȘTE PROBLEMA

- *Conștientizarea fonologică și fonemică*
- *Decodarea și corespondența fonem-grafem*
- *Vocabularul*
- *Fluența*
- *Comprehensiunea*

Tradus și adaptat
din resursele
Reading Rockets

Există multe cauze care pot face dificilă deprinderea cititului. Acest document prezintă cele cinci arii majore ale dezvoltării cititului și dificultățile pe care le întâmpină copiii în dezvoltarea fiecărei deprinderi specifice. Recomandăm profesorilor să citească acest document în paralel cu prezentarea modelului citirii active (Duke și Cartwright, 2021) pentru a observa și alte nuanțe semnificative (legate, de exemplu, de autoreglarea activă).

Sperăm că acest instrument vă va ajuta pe dumneavoastră, profesorii, să conștientizați aspectele problematice specifice cu care se confruntă copilul și să realizați intervenții relevante pentru a-l ajuta pe fiecare să depășească acele dificultăți.

Este important să rețineți că cititorii care întâmpină dificultăți vor avea adesea probleme în mai multe domenii. De exemplu, copiii care nu conștientizează fonemele au aproape întotdeauna dificultăți cu decodarea. Cel mai important lucru este să interveniți cu sprijin când constatați că un copil citește cu dificultate. Fiți atenți la felul în care se comportă un copil comparativ cu alți copii de vârstă sau din clasa sa.

Părinții joacă un rol imens în a se asigura că școala acordă sprijin relevant copilului lor. Unii copii ajung să fie diagnosticați cu dificultăți de învățare și primesc sprijin ținut. Alți copii, pe de altă parte, nu sunt evaluați atent niciodată, sau – dacă sunt – școala nu are resursele (umane și materiale) pentru a le veni în sprijin, dar totuși ei au nevoie de intervenții specifice personalizate pentru a învăța să citească bine. O evaluare detaliată a competențelor de citire vă poate ajuta să stabiliți dificultățile specifice ale copilului. Cereți școlii să realizeze această evaluare pentru copilul dumneavoastră și să vă spună cum puteți ajuta copilul acasă.

Sperăm că aceste informații vă vor folosi ca punct de plecare. Cel mai bun lucru care se poate întâmpla pentru a sprijini copilul este ca părinții, profesorii și alți profesioniști să colaboreze pentru a ajuta fiecare copil să deprindă această abilitate atât de importantă pentru toată viața: cititul.

Conștientizarea fonologică și fonemică

Conștientizarea fonologică se referă la identificarea și manipularea unităților mai mari de limbaj oral - cuvinte, silabe, rime și sunete individuale (foneme). Conștientizarea fonemică se referă la capacitatea de a distinge și produce sunete individuale (foneme). Dobândirea conștientizării fonemice este importantă deoarece este fundamentul ortografierii și recunoașterii cuvintelor și este unul dintre cei mai puternici predictorii ai învățării cititului în primii doi ani de școală.

Perspectiva copilului

Cum resimt asta?

- Nu știu cuvinte care rimează cu „casă” (etc.)
- „Ce vrei să spun când îmi ceri să recunosc sunetele din cuvântul joc?”
- „Nu sunt sigur câte silabe sunt în numele meu.”

Ce pot face?

- Joacă jocuri de cuvinte și sunete cu părinții sau profesorii.
- Ai răbdare cu învățarea de noi informații legate de cuvinte și sunete. Antrenează-ți urechile!
- Antrenează-ți auzul ca să distingi sunetele individuale în cuvinte.
- Poate ajuta să folosești jetoane pentru a reprezenta fiecare sunet pe care îl auzi într-un cuvânt.

Perspectiva părintelui

Ce văd acasă?

- Găsește cu greu cuvinte care rimează cu cuvinte simple cum ar fi „casă” (masă, clasă).
- Nu îl interesează jocurile legate de cuvinte, de limbă, de rime.

Cum pot să ajut?

- Jucați jocuri cu sunete, de ex. ajută copilul să se gândească la cuvinte care încep și/sau se termină cu un anumit sunet („Fazan” cu sunete).
- Inventati propoziții simple în care toate cuvintele încep cu același sunet: Toți trag de Tina, Tușa și Titi.
- Citiți cărți cu povești cu rime multe.
- Învățați cântecele cu rime, scurte poezii.

Perspectiva profesorului

Ce văd în clasă?

- Nu sintetizează corect sunetele; de ex., nu leagă sunetele j, o, c pentru a pronunța joc.
- Nu realizează corect activitățile de înlocuire a unui fonem cu un altul; de ex., nu poate înlocui [c] cu [m] pentru a transforma casă în masă.
- Nu poate număra cu ușurință silabele dintr-un cuvânt sau cuvintele dintr-o propoziție.

Cum pot să sprijin?

- Lucrați cu grupuri mici de elevi.
- Asigurați-vă că școala are materiale didactice pentru conștientizare fonemică (jocuri cu silabe, cuvinte monosilabice)
- Folosiți Cutiile Elkonin.
- Când folosiți ABEL (abordarea bazată pe experiența limbii) cereți copiilor să spună sunetul cu care încep cuvintele dictate de ei.

Conștientizarea fonologică și fonemică

Competențe specifice vizate

Clasa pregătitoare:

1.3. Identificarea sunetului inițial și/ sau final dintr-un cuvânt, a silabelor și a cuvintelor din propoziții rostite clar și rar

Clasa I:

1.3. Identificarea unor sunete, silabe, cuvinte în enunțuri rostite cu claritate

Clasa a II-a:

1.3. Identificarea sunetelor și silabelor în cuvinte și a cuvintelor în enunțuri rostite cu claritate

Resurse și activități relevante

- Jocul cu marionete (ghid, pag 3)
- Cutiile Elkonin (ghid, pag 5)
- Sunetul inițial (ghid, pag 7)
- Monstrul mâncăcios (ghid, pag 8)
- ABEL (ghid, pag 10)
- Numărarea cuvintelor din propoziții de 3-5 cuvinte
- Gruparea unor cuvinte date după numărul de sunete, sunet inițial, sunet final etc.
- Jocuri de pronunție a cuvintelor care încep/ se termină/ conțin un anumit sunet
- Jocuri de tipul: „Fazan”, „Sunetul care se repetă”, „Nume cu silabă repetată”, „Completează silaba”, „Grupează după numărul de silabe” etc.
- Numărători melodice însoțite de mișcare
- Analiza și sinteza fonetică a cuvintelor și silabelor
- Despărțirea cuvintelor în silabe, numărarea silabelor unui cuvânt și reprezentarea lor prin simboluri/ jetoane/ gesturi/ bățai din palme
- Stabilirea poziției unui sunet în silabă/ cuvânt
- Schimbarea sensului unui cuvânt prin schimbarea sau eliminarea unui sunet
- Identificarea anumitor cuvinte în propoziții audiate, prin convenții prestabilite: bățai din palme, poziționarea de jetoane, simboluri grafice etc.

Decodarea și corespondența fonem-grafem

Decodarea este abilitatea de a utiliza cunoștințele despre relația sunet-literă pentru a pronunța corect cuvintele scrise. Înțelegerea acestei relații permite copiilor să recunoască rapid cuvinte familiare și să-și dea seama care sunt cuvintele pe care nu le-au mai văzut.

Abordarea fonetică, analitico-sintetică îi învață pe elevi despre corespondența literă-sunet, regulile de pronunție corectă a cuvintelor, precum și excepțiile de la aceste reguli. În modelul citirii active (Duke și Cartwright, 2021), această arie este completată de cunoștințele despre principiul alfabetic – înțelegerea faptului că, în limbile cu sistem de scriere alfabetic, fiecare fonem trebuie să fie reprezentat în scris de o literă sau un grup de litere; recunoașterea instantanee a cuvintelor.

Perspectiva copilului

Cum resimt asta?

- „Mă încurc când încerc să citesc cuvintele din această lecție.”
- „Cititul cuvintelor mă obosește atât de tare încât nu mai înțeleg ce citesc.”
- „Nu știu cum să rostesc aceste cuvinte.”

Ce pot face?

- Joacă-te cu alfabetarul. Încearcă să vezi cât de repede poți ordona literele în cuvinte.
- Privește materiale scrise de prin casă, semnele sau scrisul din jurul tău pe stradă (mașini, magazine) ca să observi litere și cuvinte.
- Scrie mesaje, e-mail sau scrisori prietenilor și familiei. Reprezintă fiecare sunet pe care îl auzi când scrii.

Perspectiva părintelui

Ce văd acasă?

- Deseori se împotmolește la anumite cuvinte când citește. Eu îi rostesc majoritatea cuvintelor.
- Citește foarte încet pentru că stă să buchisească cuvintele.
- Nu înțelege multe din cele citite pentru că îi ia atât de mult să spună cuvântul.

Cum pot să ajut?

- Pe copilul mic ajută-l să învețe literele și sunetele. Folosește litere cu magnet (de ex. pe frigider).
- Învață-l / Ajută-l să scrie numele persoanelor din familie.
- Cere-i să-ți dicteze cuvinte, scrie ce spune pe bilețele și etichetează lucrurile din casă.
- Ocazional, arată-i pe stradă câte o literă și întreabă-l ce este (de ex., pe mașini, etichetele produselor).
- Încurajează copilul să scrie și să spună pe litere mesaje, e-mailuri, scrisori, folosind ceea ce știe despre sunete și litere.

Perspectiva profesorului

Ce văd în clasă?

- Întâmpină dificultăți în realizarea legăturii sunet-literă atunci când citește și scrie.
- Încurcă literele.
- Citește pe litere.
- Pronunță cuvintele / leagă sunetele cu greu (identifică literele, dar nu rostește cuvântul).

Cum pot să sprijin?

- Încearcați abordarea globală de învățare a cititului.
- Cereți să grupeze imagini și obiecte care conțin sunetul și litera pe care o învățați.
- Cereți să pronunțe repetat sunetul corespunzător literei.
- Folosiți diferite materiale pentru învățarea corespondenței literă-sunet: alfabetar, litere magnetice, jocuri cu litere. Construiți diverse alfabetare tematice (nume de persoane, fructe, animale, mașini etc.)
- Colaborați cu un logoped.

Decodarea și corespondența fonem-grafem

Competențe specifice vizate

Clasa pregătitoare:

- 3.1. Recunoașterea unor cuvinte uzuale, din universul apropiat, scrise cu litere mari și mici de tipar;
- 4.2. Redactarea unor mesaje simple, în contexte uzuale de comunicare

Clasa I:

- 3.1. Citirea unor cuvinte și propoziții scurte, scrise cu litere de tipar sau de mână; 4.2. Redactarea unor mesaje scurte, formate din cuvinte scrise cu litere de mână, folosind materiale diverse

Clasa a II-a:

- 3.1. Citirea unor mesaje scrise, întâlnite în mediul cunoscut;
  - 4.2. Redactarea unor mesaje simple, cu respectarea convențiilor de bază
- Conținuturi: Citire/Lectură; Elemente de construcție a comunicării -- Fonetică

Resurse și activități relevante

- ABEL (ghid, pag 10)
- Banca de cuvinte (ghid, pag 12)
- Cutia cu litere (ghid, pag 14)
- Construirea cuvintelor (ghid, pag 16)
- Monstrulețul mîncăcios ... (ghid, pag 8) (poate mânca și cuvinte care încep cu / se termină cu/ conțin litera ...)
- Scrierea în comun (ghid, pag 18)
- Cuvinte vizuale (ghid, pag 34)
- Jocuri de sortare a cuvintelor după diferite criterii
- Jocuri de recunoaștere a cuvintelor identice
- Alfabetar cu litere care se pot manipula/ litere decupate
- Conturul literelor pentru colorare
- Jocuri de cărți (de ex. ABCDELA) cu litere, silabe, cuvinte
- Jocul „Spânzurătoare”

Vocabularul

Vocabularul se referă la cuvintele pe care trebuie să le înțelegem pentru a comunica eficient. Vocabularul joacă un rol fundamental în procesul de deprindere a cititului și contribuie foarte mult la înțelegerea celor citite. Un cititor nu poate înțelege un text fără să știe ce înseamnă majoritatea cuvintelor. Elevii învață sensul majorității cuvintelor în mod indirect, prin experiențe cotidiene cu limbajul oral și scris. Alte cuvinte sunt învățate direct prin demersuri construite atent, pentru a introduce cuvinte importante în vocabularul copiilor.

În modelul citirii active (Duke și Cartwright, 2021), această arie comportă nuanțări multiple. Vezi, de exemplu, conștientizare morfologică, flexibilitate cognitivă grafo-fonologică și semantică, cunoștințe culturale și generale.

Perspectiva copilului

Cum resimt asta?

- „Am auzit un coleg povestind despre un joc și nu am putut să îl înțeleg.”
- „Simt că folosesc aceleași cuvinte repetat în ceea ce scriu.”
- „Nu-mi place să citesc singur pentru că nu înțeleg prea multe din cuvintele din carte.”

Ce pot face?

- Caută cărți pe care le poți citi singur. Cu cât citești mai mult, cu atât vei întâlni și vei învăța mai multe cuvinte noi.
- Citește înainte textele din manual ca să înveți concepte și cuvinte noi înainte să ajungeți la acea lecție la școală.
- Fă o listă a cuvintelor cheie și a cuvintelor sau expresiilor de legătură.
- Construiește-ți o Bancă de cuvinte.

Perspectiva părintelui

Ce văd acasă?

- Nu reușește să îmi povestească despre ce s-a întâmplat la școală într-un mod coerent.
- Nu leagă cuvinte dintr-o carte cu cuvinte asemănătoare, dintr-o altă carte sau din cotidian.
- Folosește greșit unele cuvinte frecvente.

Cum pot să ajut?

- Conversează cu copilul în fiecare zi. Povestești, spuneți glume, jucați-vă.
- Folosește cuvinte noi, interesante, de „adult” (de ex. legate de munca/ meseria ta).
- Citește copilului în fiecare zi. Când ajungeți la un cuvânt nou, spune copilului ce înseamnă sau încurajează-l să-i ghicească sensul.
- Ajută-l să învețe cuvinte grupând obiecte sau imagini și numindu-le.
- Ajută-l cu Banca de cuvinte.

Perspectiva profesorului

Ce văd în clasă?

- Are întrebări referitoare la multe cuvinte care apar în textul potrivit pentru nivelul clasei.
- Folosește un vocabular limitat, când vorbește și când scrie.
- Nu realizează legături între cuvinte din texte sau contexte diverse.

Cum pot să sprijin?

- Realizați exerciții de dezvoltare a limbajului, jocuri de cuvinte, oral și în scris.
- Folosiți biblioteca clasei și citiți zilnic un text nou/ carte sau fragment dintr-o carte.
- Atrageți atenția elevilor asupra prefixelor, sufixelor comune, a rădăcinii cuvintelor.
- Predați cuvintele importante, utile și dificile din textul de citit înainte ca elevii să-l citească. Expuneți (pe durata unei săptămâni) cuvintele nou învățate.
- Oferiți elevilor ocazii multiple de a întâlni cuvintele în contexte diferite de cele în care le-ați predat.

Competențe specifice vizate

Toate competențele de comunicare au relevanță în acest context
Conținut specific: Elemente de construcție a comunicării – Vocabular (la toate clasele)

Resurse și activități relevante

- Cărți cu scLipici (www.scolicusclipici.noi-orizonturi.ro)
- Banca de cuvinte (ghid, pag 12)
- Aruncă mingea (ghid, pag 20)
- Vocabularul desenat (ghid, pag 21)
- Cuvinte cântate (ghid, pag 22)
- Alfabetar (ghid, pag 23)
- Harta semantică (ghid, pag 26)
- Atelier de scriere (ghid, pag 60)
- Peretele cu cuvinte noi
- Jocuri de tip „Mimă” sau „Ghicește cuvântul la care m-am gândit” folosind cuvintele noi

Fluența

Fluența se referă la acuratețea, automatismul și intonația sau expresivitatea cu care cineva citește. Pentru a înțelege ce citesc, copiii trebuie să poată citi fluent indiferent dacă citesc cu voce tare sau în gând. Când citesc cu voce tare, cititorii fluenți citesc expresii sau structuri întregi și folosesc intonația adecvată. Citirea este astfel lină și expresivă.

Copiii care nu citesc fluent cu voce tare pronunță doar cuvinte și astfel cititul este fragmentat. Acești elevi probabil că au dificultăți cu decodarea sau poate că doar au nevoie de mai mult exercițiu pentru a dezvolta automatism și expresivitate în citire.

Perspectiva copilului

Cum resimt asta?

- „Mă împotmolesc când încerc să citesc mai multe dintre cuvintele din acest capitol.”
- „Îmi ia foarte mult să citesc ceva.”
- „Cititul acestei cărți îmi consumă toată energia și nu mai pot să mă gândesc la ce înseamnă cele citite.”

Ce pot face?

- Urmărește cuvintele cu degetul în timp ce altcineva citește un pasaj cu voce tare. Apoi citește și tu.
- Cere să ți se citească cu voce tare. Apoi alătură-te și tu și citește deodată sau alternativ cu ei.
- Citește cartea sau poeziile preferate repetat. Înregistrează-ți vocea și observă că, la recitare, sună mai bine și durează mai puțin decât la prima citire.

Perspectiva părintelui

Ce văd acasă?

- Știe să citească cuvinte, dar îi ia foarte mult timp să citească o carte scurtă sau un fragment în gând.
- Citește cartea fără expresivitate, fiecare cuvânt sau propoziție sună la fel.
- Se bâlbâie mult și se pierde – nu știe unde să citească – atunci când citește ceva cu voce tare.
- Își mișcă buzele când citește în gând.

Cum pot să ajut?

- Oferă sprijin și încurajare copilului. Este probabil frustrat atunci când are de citit.
- Discută cu profesorul copilului despre evaluarea abilităților de decodare ale copilului.
- Citește cu voce tare împreună cu copilul pentru a-i oferi un exemplu de citire fluentă.
- Ajută-l să se înregistreze citind cu voce tare repetat același text. Cronometrează-l sau ajută-l să se cronometreze.

Perspectiva profesorului

Ce văd în clasă?

- Rezultatele la evaluarea cuvintelor corect citite pe minut sunt sub nivelul clasei.
- Îi este greu și devine frustrat când trebuie să citească cu voce tare fie din cauza vitezei, fie a acurateței citirii.
- Nu citește expresiv, nu accentuează corespunzător cuvintele, nu fragmentează propozițiile sau frazele în bucăți cu sens.
-

Cum pot să sprijin?

- Evaluați elevul pentru a elimina abilitățile de decodare sau de recunoaștere instantanee a cuvintelor ca sursă a dificultăților.
- Oferiți elevului texte la nivelul său independent de citire cu care poate exersa cititul repetat.
- Cronometrați elevul și calculați scorul de cuvinte corect citite/ minut.
- Citiți un scurt pasaj și apoi imediat cereți elevului să vi-l citească și el.

Competențe specifice vizate

Clasa I

3.1. Citirea unor cuvinte și propoziții scurte, scrise cu litere de tipar sau de mână (citirea în ritm propriu a unor enunțuri sau texte scurte care conțin cuvinte cu structură fonetică simplă, scrise cu litere de tipar sau de mână)

Clasa a II-a

3.1. Citirea unor mesaje scrise, întâlnite în mediul cunoscut (citirea în forme variate a enunțurilor și textelor scurte (citire cu voce tare/ în șoaptă/ în gând; citire în lanț, pe roluri, citire ștafetă etc.; citirea în ritm propriu a unui text scurt, cu adaptarea intonației impusă de semnele de punctuație)

Resurse și activități relevante

- ABEL (ghid, pag 10)
- Cititul repetat (ghid, pag 29)
- Cărți cu scLipici, inclusiv înregistrări (www.scolicusclipici.noi-orizonturi.r)
- Citirea imitativă (ghid, pag 32)
- Cuvinte vizuale (ghid, pag 34)
- Cititul în cor (ghid, pag 35)
- Citirea pe roluri, dramatizarea
- Citirea în pereche, citirea ecou, citirea în lanț șamd.

Comprehensiunea

Comprehensiunea se referă la înțelegerea și interpretarea celor citite. Pentru a înțelege corect și precis textele scrise, elevii trebuie să poată 1) decoda ce citesc; 2) face legături între cele citite și cele știute deja; și 3) să se gândească profund la cele citite. O mare parte a înțelegerii depinde de dezvoltarea vocabularului și de cunoștințele generale relevante pentru textul citit. Cititorii care înțeleg foarte bine sunt capabili să ia decizii cu privire la cele citite - ce este important, ce este un fapt, ce a făcut ca un eveniment să se întâmple, care personaje sunt amuzante etc. Astfel, comprehensiunea presupune combinarea cititului cu gândirea și raționamentele.

În modelul citirii active (Duke și Cartwright, 2021), această arie comportă nuanțări multiple sub categoria „Înțelegerea limbajului”. Vezi, de exemplu, cunoștințe culturale și generale, raționamente verbale/capacitatea de a interpreta un text, structura limbii, teoria minții.

Perspectiva copilului

Cum resimt asta?

- „Îmi ia atât de mult să citesc ceva. Mi-e greu să urmăresc tot ce se întâmplă.”
- „Nu am înțeles despre ce este vorba în cartea aceea.”
- „De ce a făcut asta personajul? Nu înțeleg!”
- „Nu sunt sigur care sunt cele mai importante părți ale cărții.”

Ce pot face?

- Folosește harta povestirii, cadre de organizare și ia notițe în timp ce citești.
- Citește câte o secvență scurtă și asigură-te că știi ce s-a întâmplat înainte de a continua să citești.
- Întreabă-te: „Are sens asta?”, iar dacă nu, recitește pasajul pe care nu l-ai înțeles.
- În timp ce citești, încearcă să-ți construiești imagini mentale care reflectă povestirea sau desenează ce vezi cu ochii minții.

Perspectiva părintelui

Ce văd acasă?

- Nu poate rezuma un pasaj sau o carte.
- Reușește să ne spună ce s-a întâmplat în poveste, dar nu poate explica de ce s-au întâmplat lucrurile astfel.
- Nu poate explica gândurile sau sentimentele posibile ale unui personaj.

Cum pot să ajut?

- Discută cele citite de copil. Pune-i întrebări de verificare despre carte și leagă evenimentele din poveste cu unele din viața sa.
- Ajută copilul să se întoarcă la text și să caute răspunsuri la întrebări.
- Discută sensul cuvintelor necunoscute, atât al celor pe care le citește, cât și al celor pe care le aude.

Perspectiva profesorului

Ce văd în clasă?

- Pare să se concentreze pe aspectele „greșite” ale unui pasaj; de exemplu, se concentrează atât de mult pe detalii, încât pierde ideea principală.
- Nu poate reda succesiunea clară, logică a evenimentelor dintr-o povestire.
- Nu identifică informațiile/ ideile cheie dintr-un text informativ.

Cum pot să sprijin?

- Învățați-i pe elevi structurile diferitelor tipuri de texte (text narativ, informativ).
- Utilizați organizatori grafici pentru a ajuta elevii să fragmenteze informația și să urmărească ceea ce citesc.
- Învățați-i cum să ia notițe, precum și strategii de rezumare.
- Folosiți strategii de comprehensiune cât mai diverse, atrăgând atenția elevilor asupra acestora, demonstrând, prin gândire cu voce tare, procesul de comprehensiune parcurs

Comprehensiunea

Competențe specifice vizate

Clasa pregătitoare: 1.1. Identificarea semnificației unui mesaj scurt, pe teme familiare, rostit clar și rar; 1.2. Identificarea unor informații variate dintr-un mesaj scurt, rostit clar și rar, 1.4. Exprimarea interesului pentru receptarea de mesaje orale, în contexte de comunicare cunoscute; 2.2.

Transmiterea unor informații referitoare la sine și la universul apropiat, prin mesaje scurte; 2.3. Participarea cu interes la dialoguri scurte, în situații de comunicare uzuală; 2.4. Exprimarea propriilor idei în contexte cunoscute, manifestând interes pentru comunicare; 3.2. Identificarea semnificației unei/ unor imagini care prezintă întâmplări, fenomene, evenimente familiare; etc.

Clasa I: 1.1. Identificarea semnificației unui mesaj oral, pe teme accesibile, rostit cu claritate; 1.2. Identificarea unor informații variate dintr-un mesaj rostit cu claritate; 1.4. Exprimarea interesului pentru receptarea de mesaje orale, în contexte de comunicare cunoscute; 2.2. Transmiterea unor informații prin intermediul mesajelor simple; 2.3. Participarea cu interes la dialoguri simple, în diferite contexte de comunicare; 2.4. Exprimarea propriilor idei referitoare la contexte familiare, manifestând interes și încredere în sine; 3.2. Identificarea mesajului unui scurt text care prezintă întâmplări, fenomene, evenimente familiare etc.

Clasa a II-a: 1.1. Identificarea semnificației unui mesaj oral din texte accesibile variate, 1.2. Identificarea unor informații variate dintr-un text audiat; 1.4. Exprimarea interesului pentru receptarea de mesaje orale, în contexte de comunicare cunoscute; 2.2. Transmiterea unor informații printr-o suită de enunțuri înlănțuite logic; 2.3. Participarea cu interes la dialoguri, în diferite contexte de comunicare; 2.4. Exprimarea expresivă a ideilor în contexte familiare manifestând interes și încredere în sine; 3.2. Identificarea mesajului unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut etc.

Conținuturi specifice: Citire/Lectură

Resurse și activități relevante

- Axa principalelor evenimente (ghid, pag 36)
- Citire și interogare (ghid, pag 37)
- Repovestire cu imagini (ghid, pag 38)
- Carte – ce îmi place (ghid, pag 39)
- Harta conceptuală (ghid, pag 40)
- Analiza percepțiilor: Ce văd? Ce aud? Ce simt? (ghid, pag 41)
- Harta spațiului imaginar(ghid, pag 44)
- Harta textului (ghid, pag 45)
- Interogarea autorului (ghid, pag 47)
- Rețeaua personajelor (ghid, pag 49)
- Lectura colaborativă (ghid, pag 50)
- Jurnalul cu dublă intrare (ghid, pag 52)
- SINELG (ghid, pag 53)
- Relația întrebare-răspuns (ghid, pag 55)
- RAFT (ghid, pag 57)
- Atelier de scriere – printr-o mască (ghid, pag 59)
- Activitatea dirijată de lectură (ghid, pag 60)

Note importante:

Acest document nu poate înlocui ceea ce știi, pot și fac profesioniștii în domeniu. Vă recomandăm să folosiți aceste informații cu scop de orientare, coroborat cu alte informații, resurse sau opinii ale specialiștilor.

Mulți elevi cu dificultăți de citire se confruntă cu probleme legate de cele cinci componente ale cititului detaliate mai jos. Pentru unii problema poate fi rezultatul unei combinații de factori - dificultăți întâmpinate în una sau mai multe dintre cele cinci componente și dificultăți legate de o anumită formă de procesare. Pentru alții însă pot exista probleme legate de învățarea cititului într-o altă limbă decât cea maternă, sau probleme legate de funcțiile executive (atenție, memoria de lucru).

Vezi și componenta „Autoreglare activă” în modelul citirii active (Duke și Cartwright, 2021).

Sursa principală:

www.readingrockets.org | www.k8accesscenter.org | www.ldonline.org

